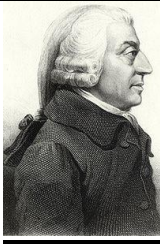

Adam Smith (1723-1790)

Grondlegger van de economie

Adam Smith wordt gezien als de grondlegger van de wetenschap van de economie. Hij probeerde te verklaren waarom sommige landen rijker werden dan andere en zocht naar een rationele uitleg van deze verschillen.

Reizen door Europa

Wealth of Nations (Waarom staten rijk zijn)

The invisible hand/de onzichtbare hand

Adam Smith (1723-1790)

Grondlegger van de economie

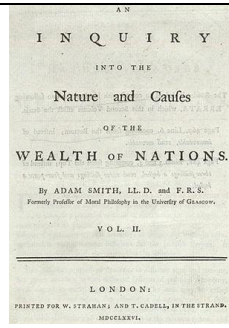
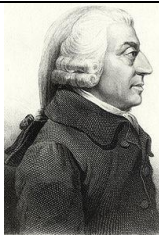
Reizen door Europa

Nadat Adam Smith had gewerkt als professor aan de Universiteit van Edinburgh maakte hij een lange reis door Europa. De ontmoeting met de oude Voltaire in Zwitserland maakte veel indruk op hem. Ook zag hij dat Frankrijk verarmd was door de oorlogen die Lodewijk XIV gevoerd had. Hierdoor ging hij nadenken over de oorzaken van die armoede en hoe je voor rijkdom zou kunnen zorgen.

Wealth of Nations (Waarom staten rijk zijn)

The invisible hand/de onzichtbare hand

Adam Smith (1723-1790)

Grondlegger van de economie

Reizen door Europa

Wealth of Nations (Waarom staten rijk zijn)

Met dit boek legde Adam Smith de basis voor de economische wetenschap. Hij legt daarin onder andere uit dat rijkdom kan toenemen door (arbeids)specialisatie. Ook betoogt hij dat een vrij markt – dus zo min mogelijk invoerrechten etc. – tot economische groei zal leiden. Daarom wordt hij ook als grondlegger van het liberalisme beschouwd.

The invisible hand/de onzichtbare hand

Adam Smith (1723-1790)

Grondlegger van de economie

Reizen door Europa

Wealth of Nations (Waarom staten rijk zijn)

The invisible hand/de onzichtbare hand

De belangrijkste theorie van Smith: omdat iedereen probeert zo goed mogelijk voor zichzelf te zorgen zal men – zonder daar direct naar te streven – ook de belangen van de ander dienen. Bijvoorbeeld: als er weinig schoenen zijn worden meer mensen gestimuleerd om schoenen te maken; op die manier houdt een denkbeeldige 'onzichtbare hand' de samenleving draaiende.

Benjamin Franklin (1706-1790)

Ambassadeur van de Verenigde Staten

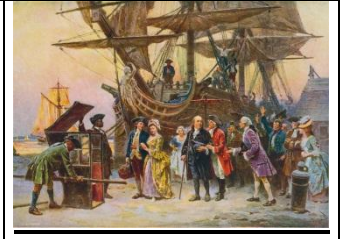
Benjamin Franklin was van 1776 tot 1785 ambassadeur van de VS in Frankrijk. Daar slaagde hij erin om steun van Frankrijk te krijgen voor de Onafhankelijkheidsstrijd van de VS. Ook deed hij veel natuurkundige experimenten.

Amerikaanse *Founding Father*

Uitvinding van de bliksemafleider

Theorie van de Golfstroom

Benjamin Franklin (1706-1790)

Ambassadeur van de Verenigde Staten

Amerikaanse *Founding Father*

Franklin was ervan overtuigd dat de Engelse koloniën in Amerika onafhankelijk moesten worden. Samen met George Washington en Thomas Jefferson schreef hij de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring. De theorieën die ze daarvoor gebruikten waren grotendeels afkomstig uit de boeken van John Locke.

Uitvinding van de bliksemafleider

Theorie van de Golfstroom

Benjamin Franklin (1706-1790)

Ambassadeur van de Verenigde Staten

Amerikaanse *Founding Father*

Uitvinding van de bliksemafleider

Franklin deed veel onderzoek naar elektriciteit. Zo liet hij een vlieger op tijdens een storm en wist door de bliksemingslag in de vlieger aan te tonen dat bliksem elektriciteit is.

Theorie van de Golfstroom

Benjamin Franklin (1706-1790)

Ambassadeur van de Verenigde Staten

Amerikaanse *Founding Father*

Uitvinding van de bliksemafleider

Theorie van de Golfstroom

Zonder goede meetapparatuur en dergelijke wist Franklin toch aannemelijk te maken dat er vanaf de Caraïben en de kust van Florida een warme Golfstroom door de oceaan naar Europa liep. Daardoor kon hij verklaren waarom het klimaat in Amerika zo anders was van dat in Europa.

Christiaan Huygens (1629-1695)

Jeugd als wonderkind

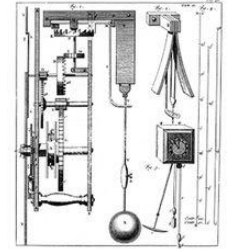
Door zijn rijke, machtige vader krijgt Christiaan les van vooraanstaande leraren. Op zijn negende sprak hij al - naast Nederlands - Latijn, Frans en Grieks.

Slingeruurwerk

Lid van de Franse wetenschappelijke academie (1666-1681)

De ringen van Saturnus

Christiaan Huygens (1629-1695)

Jeugd als wonderkind

Slingeruurwerk

Door allerlei proeven en experimenten slaagt Christiaan er in 1658 in om een betrouwbare klok te maken. Hierdoor werd het mogelijk om goed de tijd te meten.

Lid van de Franse wetenschappelijke academie (1666-1681)

De ringen van Saturnus

Christiaan Huygens (1629-1695)

Jeugd als wonderkind

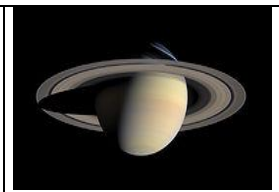
Slingeruurwerk

Lid van de Franse wetenschappelijke academie (1666-1681)

In een poging van de Franse koning Lodewijk XIV om van Frankrijk het middelpunt van de wetenschap te maken, wordt Christiaan onderzoeksdirecteur bij de Franse wetenschappelijke academie. Hij is hier vooral bezig met sterrenkunde.

De ringen van Saturnus

Christiaan Huygens (1629-1695)

Jeugd als wonderkind

Slingeruurwerk

Lid van de Franse wetenschappelijke academie (1666-1681)

De ringen van Saturnus

Door goede waarnemingen en berekeningen kwam Christiaan erachter dat er om de planeet Saturnus een grote ring zat. Ook ontdekte hij een maan bij deze planeet. Verder ontdekte hij nog enkele kometen en was hij één van de eersten die de zon vergeleek met andere sterren.

David Hume (1711-1776)

Lezen en reizen

Omdat David Hume erg geïnteresseerd was in de manier waarop mensen in elkaar zaten wilde hij rond zijn twintigste tien jaar besteden aan het lezen van boeken. Omdat hij daar een zenuwzinking van kreeg ging hij ook reizen en werken, zodat hij afwisseling had.

Geloof: agnost

Rede en passie

Empirisme/ervaringen

David Hume (1711-1776)

Lezen en reizen

Geloof: agnost

In de filosofie van Hume was het niet mogelijk om vast te stellen of er wel of niet een God bestond. Tegenwoordig wordt dit agnosticisme genoemd: vinden dat het niet mogelijk is aan te tonen dat er wel of niet een hogere macht (God) bestaat.

Rede en passie

Empirisme/ervaringen

David Hume (1711-1776)

Lezen en reizen

Geloof: agnost

Rede en passie

Hume vond dat mensen uiteindelijk toch niet alleen door hun verstand geleid worden; passie (=gevoel, emotie, verlangen) zijn eigenlijk belangrijker als het gaat om de motieven van mensen. In wezen is de mens een irrationeel (=niet-redelijk) wezen.

Empirisme/ervaringen

David Hume (1711-1776)

Lezen en reizen

Geloof: agnost

Rede en passie

Empirisme/ervaringen

Hume was ervan overtuigd dat de enige manier om dingen te weten te komen was door te kijken naar je persoonlijke ervaringen en door proefondervindelijk dingen vast te stellen.

Diderot en *Encyclopédie* (1713-1784)

Moeilijke jeugd en gevangenisstraf

Diderot wordt door zijn ouders bestemd om geestelijke te worden. In plaats daarvan studeert hij allerlei vakken en leeft hij van de hand in de tand. Nadat hij in een boek te kritisch is geweest over de Franse koning wordt hij een jaar in de gevangenis gezet.

Reis naar Holland

Het begin van de *Encyclopédie*

Verbod van de *Encyclopédie*

Diderot en *Encyclopédie* (1713-1784)

Moeilijke jeugd en gevangenisstraf

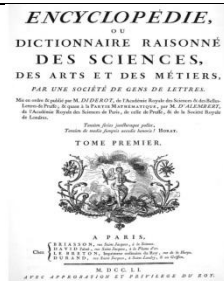
Reis naar Holland

In 1773 reist Diderot naar de Republiek der Nederlanden en is hij erg onder de indruk van de vrijheid en tolerantie die hij daar meemaakt. Hij wil graag dat dit ook in andere landen kan.

Het begin van de *Encyclopédie*

Verbod van de *Encyclopédie*

Diderot en *Encyclopédie* (1713-1784)

Moeilijke jeugd en gevangenisstraf

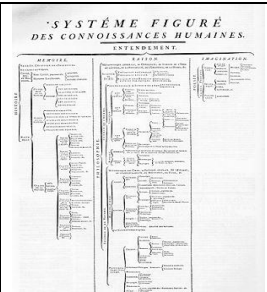
Reis naar Holland

Het begin van de *Encyclopédie*

Diderot heeft het plan om een serie boeken te maken waarin alle kennis van die tijd beschreven wordt: een encyclopedie. Hij heeft hiervoor contact met geleerden uit heel Europa. Onder andere Voltaire en Rousseau schrijven artikelen voor de *Encyclopédie*. De boekenserie wordt een groot succes: veel rijke mensen bestellen het.

Verbod van de *Encyclopédie*

Diderot en *Encyclopédie* (1713-1784)

Moeilijke jeugd en gevangenisstraf

Reis naar Holland

Het begin van de *Encyclopédie*

Verbod van de *Encyclopédie*

Omdat de Verlichte schrijvers van de *Encyclopédie* in de lemma's schrijven dat mensen van nature gelijk zijn en dat de regering allereerst het volk moet dienen, worden machthebbers in heel Europa wantrouwig tegenover de *Encyclopédie*, in Frankrijk zelf wordt het verboden en worden ondergronds in het geheim de laatste delen geschreven.

Immanuel Kant (1724-1804)

Leven in Koningsbergen

Kant heeft zijn hele leven in de vroegere Duitse stad Königsbergen (nu: Kaliningrad) gewoond. Daar groeide hij op en daar werkte hij jarenlang als professor filosofie aan de universiteit.

Denken over de Verlichting

“Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.”

Zonderling

Immanuel Kant (1724-1804)

Leven in Koningsbergen

Denken over de Verlichting

Kant probeerde alle ideeën uit de Verlichting te beschrijven en van commentaar te voorzien. Hij vindt dat, omdat je als mens altijd deel bent van de omgeving en er dus niet buiten staat, het niet mogelijk is om met de Rede, het verstand, alles te weten en verklaren.

“Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.”

Zonderling

Immanuel Kant (1724-1804)

Leven in Koningsbergen

Denken over de Verlichting

“Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.”

Kant vond dat iedereen zich zo moest gedragen zoals je ook wil dat de ander zich gedraagt. Jij wil niet dat iemand jou slaat, daarom mag je ook niet iemand anders slaan.

Zonderling

Immanuel Kant (1724-1804)

Leven in Koningsbergen

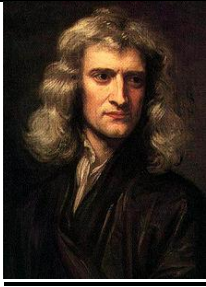
Denken over de Verlichting

“Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.”

Zonderling

Kant is zijn hele leven ongetrouwd gebleven en had ook geen andere relaties. Hij maakte elke middag een wandeling en vertrok daarbij altijd op precies dezelfde tijd. Hij heeft zijn hele leven in Königsbergen gewoond en is hooguit een paar keer naar dorpjes in de omgeving geweest, niet verder dan dat.

Isaac Newton (1643-1727)

Een vallende appel in de boomgaard

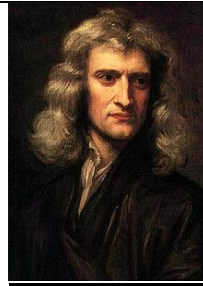
Het verhaal gaat dat Newton in een boomgaard een appel op de grond zag vallen en zich daarna afvroeg hoe het kwam dat een appel wel op de aarde valt en de maan niet. Doordat hij hierover ging nadenken, kwam Newton uiteindelijk uit op de zwaartekrachttheorie.

Zwaartekrachttheorie/wet van de gravitatie

Optica/theorie van het licht

Technologische ontwikkeling wordt makkelijker

Isaac Newton (1643-1727)

Een vallende appel in de boomgaard

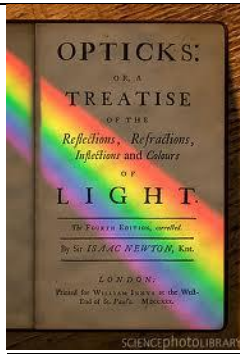
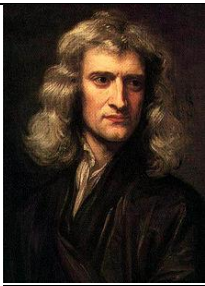
Zwaartekrachttheorie/wet van de gravitatie

Newton toonde aan dat dingen met massa elkaar aantrekken. Dit geldt ook voor alle planeten (zon, aarde, maan) waardoor hij de banen van alle planeten om de zon nauwkeurig kon uitrekenen.

Optica/theorie van het licht

Technologische ontwikkeling wordt makkelijker

Isaac Newton (1643-1727)

Een vallende appel in de boomgaard

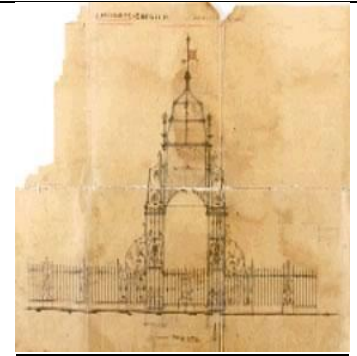
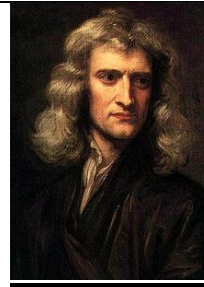
Zwaartekrachttheorie/wet van de gravitatie

Optica/theorie van het licht

Newton toonde aan dat wit licht is samengesteld uit alle kleuren van de regenboog. Met een prisma kan je licht in verschillende kleuren breken, maar niet verder dan dat.

Technologische ontwikkeling wordt makkelijker

Isaac Newton (1643-1727)

Een vallende appel in de boomgaard

Zwaartekrachttheorie/wet van de gravitatie

Optica/theorie van het licht

Technologische ontwikkeling wordt makkelijker

Doordat Newton veel natuurverschijnselen van een wiskundige wet voorzag, was het nu mogelijk geworden om uit te rekenen hoeveel kracht ergens voor nodig was. Hierdoor konden mensen die gebouwen of machines maakten makkelijker weten hoe sterk iets moest worden en hoe ze het moesten maken.

John Locke (1632-1704)

Studie in Oxford in filosofie en geneeskunde

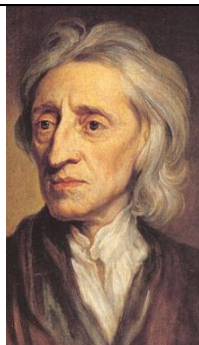
John Locke studeert filosofie en geneeskunde en redt als arts een hoge edelman van de dood door hem te opereren aan een gezwel aan zijn lever.

Verblijf in Nederland

Constitutionele democratie

Amerikaanse Declaration of Independence

John Locke (1632-1704)

Studie in Oxford in filosofie en geneeskunde

Verblijf in Nederland

In Nederland ziet Locke dat het ook mogelijk is een land goed en welvarend te besturen zonder machtige vorst.

Constitutionele democratie

Amerikaanse Declaration of Independence

John Locke (1632-1704)

Studie in Oxford in filosofie en geneeskunde

Verblijf in Nederland

Constitutionele democratie

Locke vond dat de staat allereerst de burgers moest beschermen. Daarom moeten alle burgers vertegenwoordigd worden in een parlement (volksvertegenwoordiging), daarnaast moet iedereen voor de wet (grondwet=constitutie) gelijk zijn.

Amerikaanse Declaration of Independence

John Locke (1632-1704)

Studie in Oxford in filosofie en geneeskunde

Verblijf in Nederland

Constitutionele democratie

Amerikaanse Declaration of Independence

Door het lezen van de boeken van Locke raakten de Amerikaanse opstandelingen ervan overtuigd dat burgers het recht hebben een regering (koning, vorst) af te zetten als hij niet goed de rechten van het volk naleeft en niet voor de eigen burgers zorgt.

Montesquieu (1689-1755)

Leven als rijke edelman

Montesquieu groeide op als zoon van hoge edelen. Hij leefde in welvaart en werd benoemd tot rechter. Na de dood van koning Lodewijk XIV raakte hij geïnteresseerd in politiek. Pas nadat hij lange tijd had gereisd door onder andere Italië, Nederland en Engeland ging hij boeken schrijven.

Perzische Brieven

Over de Geest der Wetten

Trias politica (scheiding van de drie machten)

Montesquieu (1689-1755)

Leven als rijke edelman

Perzische Brieven

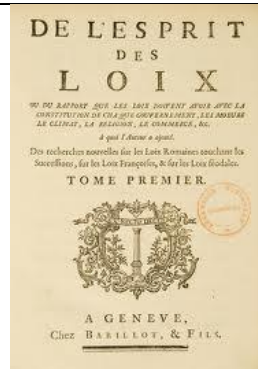
In dit boek schreef hij over Frankrijk alsof hij uit Perzië (nu: Iran) kwam. Hij kon zo goed de misstanden in Frankrijk beschrijven en bespotten zonder dat het tot grote ophef zou zorgen.

Over de Geest der Wetten

Trias politica (scheiding van de drie machten)

Montesquieu (1689-1755)

Montesquieu (1689-1755)

Leven als rijke edelman

Perzische Brieven

Over de Geest der Wetten

In dit boek beschreef Montesquieu de verschillende manieren waarop een land bestuurd kan worden. Hij was er voorstander van dat geen enkel persoon alle macht zou hebben. Het was belangrijk dat er meerdere mensen macht hebben om zo machtsmisbruik en tirannie te voorkomen.

Trias politica (scheiding van de drie machten)

Leven als rijke edelman

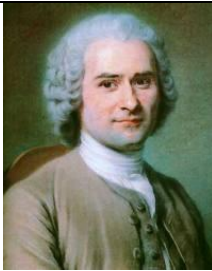
Perzische Brieven

Over de Geest der Wetten

Trias politica (scheiding van de drie machten)

Montesquieu beschreef een staatsvorm waarbij de macht van de staat verdeeld werd in drieën: een wetgevende macht (het maken van wetten waar iedereen zich aan moet houden, dit doet het parlement), een uitvoerende macht (het uitvoeren van de wetten die gemaakt zijn, dit doet de regering door besluiten die door het parlement zijn genomen uit te voeren) en de rechtsprekende macht (de rechters die aan de hand van de wet conflicten oplossen).

Rousseau (1712-1778)

Opgroeien als wees

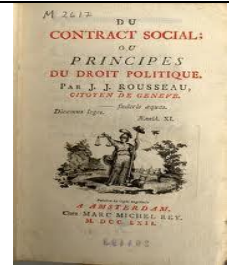
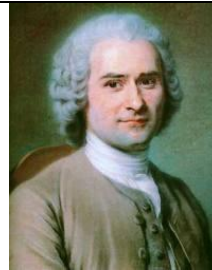
Doordat zijn moeder was overleden en zijn vader weggelopen, groeide Jean-Jacques Rousseau op als wees. Hij werd opgevoed door een predikant die op het platteland werkte waardoor Rousseau veel met boeren optrok.

Sociaal contract

***Emile*, boek over opvoeding**

Laatste jaren als zwerver

Rousseau (1712-1778)

Opgroeien als wees

Sociaal contract

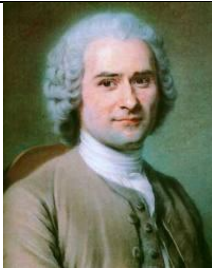
Rousseau vond dat de samenleving was gebaseerd op het feit dat de ene mens de andere mens onderdrukte.

Hiertegenover stelde hij het idee van een 'sociaal contract' waarbij alle burgers hun best doen om zo goed mogelijk bij te dragen aan de maatschappij; omdat de maatschappij door henzelf gevormd wordt helpen ze daarmee uiteindelijk ook zichzelf.

***Emile*, boek over opvoeding**

Laatste jaren als zwerver

Rousseau (1712-1778)

Opgroeien als wees

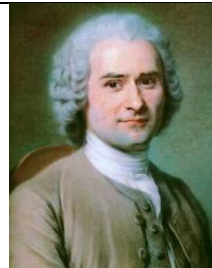
Sociaal contract

***Emile*, boek over opvoeding**

In zijn boek *Emile* beschrijft Rousseau hoe hij vindt dat een kind opgevoed moet worden: hij vindt dat kinderen pure wezens zijn die eigenlijk niet met alle slechtheid van volwassenen besmet moeten worden. Hij wil kinderen zo lang mogelijk kind laten zijn.

Laatste jaren als zwerver

Rousseau (1712-1778)

Opgroeien als wees

Sociaal contract

***Emile*, boek over opvoeding**

Laatste jaren als zwerver

Doordat zijn boeken veel schandalen veroorzaakten en het bekend werd dat hij zijn kinderen te vondeling had laten leggen, werd Rousseau overal verjaagd. Alleen een paar van zijn oude vrienden steunden hem nog. Hij stierf arm en verlaten.

Spinoza (1632-1677)

Verbanning

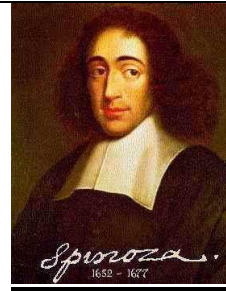
Doordat Spinoza het niet eens is met de strenge geloofsleer van de Amsterdamse joodse gemeenschap wordt hij op zijn 21^e verbannen. Niemand van zijn oude kennissen en vrienden mag meer met hem omgaan, hij staat er alleen voor.

Politiek-theologisch traktaat

Veranderend godsbeeld

Ethica

Spinoza (1632-1677)

Verbanning

Politiek-theologisch traktaat

Spinoza beschrijft het belang van vrijheid voor het welzijn van de burgers van een staat. Hij keurt het af om bepaalde godsdiensten te verbieden en bepleit tolerantie. Onder invloed van deze ideeën gingen heel veel filosofen na hem over deze onderwerpen verder nadenken.

Veranderend godsbeeld

Ethica

Spinoza (1632-1677)

Verbanning

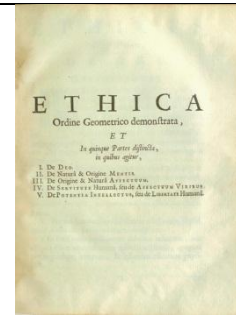
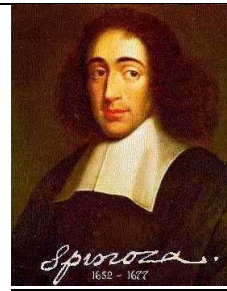
Politiek-theologisch traktaat

Veranderend godsbeeld

Spinoza ontkent het bestaan van wonderen en bovennatuurlijke verschijnselen. In plaats daarvan moet er helder en rationeel naar de natuur gekeken worden.

Ethica

Spinoza (1632-1677)

Verbanning

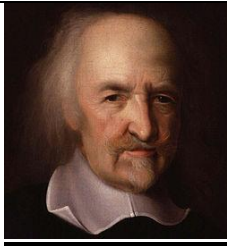
Politiek-theologisch traktaat

Veranderend godsbeeld

Ethica

Na zijn dood wordt Spinoza's belangrijkste boek uitgegeven. Dit boek heeft op alle filosofen na hem enorm veel invloed gehad. Zijn idee is dat God en de wereld/natuur hetzelfde zijn, daarom zijn alle natuurverschijnselen rationeel te verklaren en is er niet één superieur geloof; tolerantie is dan ook erg belangrijk.

Thomas Hobbes (1588-1679)

Engelse Burgeroorlog (1639-1651)

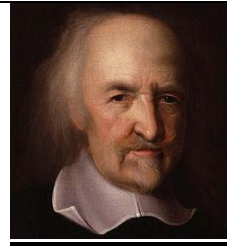
In deze periode is er een burgeroorlog in Engeland tussen de koning en een groot deel van het volk. Thomas Hobbes ziet daar de chaos waar wetteloosheid toe kan leiden en vindt dat een sterke heerser beter is dan deze chaos.

Leviathan

Natuurtoestand

De noodzakelijke koning

Thomas Hobbes (1588-1679)

Engelse Burgeroorlog (1639-1651)

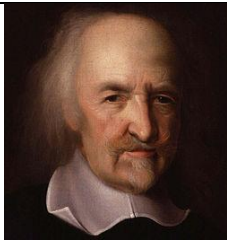
Leviathan

In dit boek zet Hobbes zijn belangrijkste ideeën uiteen. Een land moet strak geleid worden door een vorst die zorgt dat er geen chaos ontstaat. Deze vorst mag niet afgezet worden en mag best streng regeren zolang hij maar zijn onderdanen beschermt.

Natuurtoestand

De noodzakelijke koning

Thomas Hobbes (1588-1679)

Engelse Burgeroorlog (1639-1651)

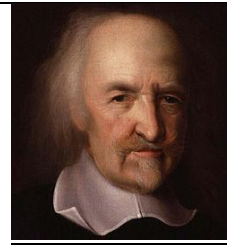
Leviathan

Natuurtoestand

Hobbes stelt zich een situatie voor waarbij er helemaal geen staat of gezag is, hij noemt dit natuurtoestand. Volgens hem is iedereen dan vrij om te doen wat hij wil en kan je dus ook anderen proberen te overheersen. Hij noemt dit: 'de oorlog van allen tegen allen'.

De noodzakelijke koning

Thomas Hobbes (1588-1679)

Engelse Burgeroorlog (1639-1651)

Leviathan

Natuurtoestand

De noodzakelijke koning

Om de chaos het hoofd te bieden moeten mensen bereid zijn macht af te staan, vindt Hobbes. Daardoor wordt iemand koning, zijn dienaren hebben het geweldsmonopolie (bijv. politie) en zorgen ervoor dat er geen chaos meer ontstaat.

Verlicht absolutisme

Vorsten gebruiken ideeën uit de Verlichting

In de 18^e eeuw zijn er koningen die ideeën uit de Verlichting willen gebruiken bij het besturen van hun land. Zij nodigen filosofen uit en vormen allerlei hervormingen door om hun land te ontwikkelen en goed voor hun volk te zorgen. Wel blijven ze alle macht behouden: “alles voor het volk, niets door het volk”.

Frederik de Grote van Pruisen (1712-1786)

Catharina de Grote van Rusland (1729-1796)

Keizer Jozef II van Oostenrijk (1741-1790)

Verlicht absolutisme

Vorsten gebruiken ideeën uit de Verlichting

Frederik de Grote van Pruisen (1712-1786)

Deze koning was een groot bewonderaar van Voltaire. Voltaire bracht hem dan ook een lang bezoek. Frederik schafte martelingen en horigheid af, gaf christelijke minderheden meer vrijheid en voerde een beperkte persvrijheid in. Wel bleef hij absoluut vorst, hij was aan niemand verantwoording schuldig en weigerde zijn macht te delen met vertegenwoordigers van het volk.

Catharina de Grote van Rusland (1729-1796)

Keizer Jozef II van Oostenrijk (1741-1790)

Verlicht absolutisme

Vorsten gebruiken ideeën uit de Verlichting

Frederik de Grote van Pruisen (1712-1786)

Catharina de Grote van Rusland (1729-1796)

Tsarina (keizerin) Catharina schreef had veel (brief)contact met Voltaire en Diderot. Ze haalde West-Europese geleerden naar Rusland om een wetenschappelijke academie op te zetten en om gebouwen in Europese stijl te laten bouwen. Ook breidde ze het onderwijs uit. Ze voerde echter ook oorlogen en behield zelf de absolute macht.

Keizer Jozef II van Oostenrijk (1741-1790)

Verlicht absolutisme

Vorsten gebruiken ideeën uit de Verlichting

Frederik de Grote van Pruisen (1712-1786)

Catharina de Grote van Rusland (1729-1796)

Keizer Jozef II van Oostenrijk (1741-1790)

Keizer Jozef probeerde zijn staat te moderniseren door gebruik te maken van de ideeën van de Verlichting. Hij schafte de horigheid en de doodstraf af, was voorstander van godsdienstvrijheid en probeerde zoveel hervormingen door te voeren dat de meeste pogingen mislukten door tegenwerking van de adel en de katholieke kerk.

Voltaire (1694-1778)

Gevangenisstraf en toneelsucces

Doordat Voltaire spotgedichten heeft geschreven over de koning wordt hij in 1716 in de gevangenis gezet waar hij zijn eerste toneelstuk schrijft. Als hij na elf maanden wordt vrijgelaten is het toneelstuk een groot succes en Voltaire een bekend man.

Verbanning naar Nederland

Candide

Verblijf op Zwitsers landgoed

Voltaire (1694-1778)

Gevangenisstraf en toneelsucces

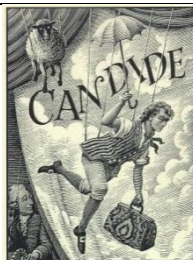
Verbanning naar Nederland

Doordat Voltaire een machtige edelman beledigt wordt hij verbannen naar Nederland. In Nederland kan hij veel vrijer schrijven en veel meer boeken lezen. Ook komt hij in aanraking met nieuwe, radicale ideeën en met de nieuwste wetenschappelijke ontwikkelingen.

Candide

Verblijf op Zwitsers landgoed

Voltaire (1694-1778)

Gevangenisstraf en toneelsucces

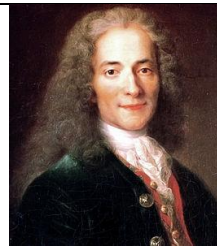
Verbanning naar Nederland

Candide

Voltaire schrijft in zijn bekendste boek waarin hij de spot drijft met filosofen die denken dat de wereld perfect in elkaar zit. Hij beschrijft allerlei wreedheden die mensen overal ter wereld elkaar aandoen en vindt dat mensen moeten denken en handelen met gebruik van hun gezonde verstand.

Verblijf op Zwitsers landgoed

Voltaire (1694-1778)

Gevangenisstraf en toneelsucces

Verbanning naar Nederland

Candide

Verblijf op Zwitsers landgoed

Om uit handen van de Franse staat te blijven gaat Voltaire op een landgoed net over de grens met Zwitserland wonen. Daar ontvangt hij geleerden en filosofen uit heel Europa en wordt hij het middelpunt van de Verlichting.